A

PP lwn. CHAI KIN SANG & SATU LAGI

MAHKAMAH TINGGI MALAYA, SHAH ALAM
HASBULLAH ADAM H
[RAYUAN JENAYAH NO: BA-42ES-1-05-2023]
21 APRIL 2024

B

Abstrak – *Pencemaran sumber air mentah yang bermotifkan kepentingan diri semata-mata adalah amat menyusahkan bukan sahaja pada pihak pengurusan pembersihan dan pembekalan air mentah untuk kegunaan seharian dan pengguna bahkan institusi awam seperti hospital dan sekolah. Oleh itu, apa-apa perbuatan khianat yang menyebabkan pencemaran bekalan air khususnya untuk maksud minuman manusia, perlu ditangani dari segi undang-undang. Walau bagaimanapun, kesemua keterangan untuk pembuktian elemen-elemen pertuduhan perlu disiasat dan dikemukakan demi memastikan pesalah menerima hukuman setimpal.*

C

D

PROSEDUR JENAYAH: *Rayuan – Rayuan terhadap pelepasan dan pembebasan – Pertuduhan bawah s. 430 Kanun Keseksaan dan s. 25(1) Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974 – Perbuatan khianat melupuskan bahan buang mengandungi bahan berbahaya ke dalam alur air menyebabkan susut bekalan air untuk maksud minuman manusia – Sama ada elemen-elemen pertuduhan dibuktikan – Sama ada ketidaksepadanan sampel yang dianalisis dengan sampel yang dikemukakan di mahkamah membangkitkan keraguan munasabah – Sama ada laporan kimia membentuk bukti konklusif pertuduhan – Sama ada data meteorologi menyokong proses simulasi – Sama ada kes prima facie berjaya dibuktikan – Kanun Keseksaan, s. 34 – Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974, s. 25(1) & (3)*

E

F

UNDANG-UNDANG JENAYAH: *Kanun Keseksaan – Seksyen 430 – Perbuatan khianat melupuskan bahan buang mengandungi bahan berbahaya ke dalam alur air menyebabkan susut bekalan air untuk maksud minuman manusia – Sama ada elemen-elemen pertuduhan dibuktikan – Ketidaksepadanan sampel yang dianalisis dengan sampel yang dikemukakan di mahkamah – Sama ada membangkitkan keraguan munasabah – Sama ada punca bahan berbahaya disiasat sepenuhnya – Sama ada laporan kimia membentuk bukti konklusif pertuduhan – Sama ada data meteorologi menyokong proses simulasi – Sama ada kes prima facie berjaya dibuktikan – Kanun Keseksaan, s. 34 – Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974, s. 25(1) & (3)*

G

H

Pada 19 Oktober 2020, Penolong Naib Presiden 2, Pengurusan Air Selangor menerima laporan daripada Pengurus Wilayah Utara A mengenai bau abnormal yang dikesan pada sumber air mentah di Sungai Selangor. Hasil siasatan Pasukan Khas Lembangan dan Alur Air ('PAKAR'), bau dikesan berakhir di alur Sungai Gong. Hasil siasatan lanjut dan ujian bau di luar

I

premis FG Autoparts Sdn Bhd, sebuah kilang membaiki dan menjual jentera berat, didapati ada bau 'solvent' dan kesan minyak hitam kehijauan. Sampel yang diambil di premis itu kemudiannya dihantar ke Jabatan Kimia untuk dianalisis. Proses simulasi berkaitan saliran alur air dijalankan pada 23 Oktober 2020 dari dalam premis FG Autoparts hingga ke laluan alur air Sungai Gong. Sampel air yang diambil ketika proses simulasi tersebut juga dihantar ke Jabatan Kimia untuk dianalisis. Susulan itu, pengarah syarikat FG Autorparts, responden pertama ditangkap bersama-sama dengan responden kedua dan dituduh dengan dua kesalahan (i) bawah s. 430 Kanun Keseksaan ('Kanun') dibaca bersama-sama dengan s. 34 Kanun dan boleh dihukum bawah s. 430 Kanun; dan (ii) bawah s. 25(1) Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974 (Akta 1974) dibaca bersama-sama dengan s. 34 Kanun dan boleh dihukum bawah s. 25(3) Akta 1974. Di akhir kes pendakwaan, Hakim Mahkamah Sesyen mendapati keterangan saksi pendakwaan tidak mencukupi untuk membuktikan elemen-elemen pertuduhan dan bahawa pihak pendakwaan gagal membuktikan satu kes *prima facie* terhadap responden-responden atas kedua-dua pertuduhan tersebut. Hakim Mahkamah Sesyen memerintahkan agar responden-responden dilepaskan dan dibebaskan tanpa dipanggil membela diri. Oleh itu, rayuan ini oleh pihak pendakwaan.

Diputuskan (menolak rayuan; mengesahkan perintah pelepasan dan pembebasan responden-responden):

(1) Kesemua ekshibit yang ditemui oleh pihak polis haruslah sama dengan ekshibit yang diserah dan diperiksa oleh ahli kimia dan ekshibit yang sama dibawa ke hadapan mahkamah. Timbul keraguan sama ada sampel-sampel yang diambil di premis FG Autoparts adalah sampel yang sama diterima untuk dianalisis oleh ahli kimia ('SP15'). Menurut pernyataan bertulis SP15, sampel-sampel yang diterima bermeterai 'Justice Via Forensics'. Namun, barang kes dalam mahkamah tidak mempunyai meterai 'Justice Via Forensics'. Tambahan lagi, sampel-sampel tersebut diambil di luar premis FG Autoparts. Ketidaksepadanan sampel-sampel yang dianalisa oleh SP15 dengan sampel-sampel yang dikemukakan dalam mahkamah menimbulkan keraguan yang munasabah. (perenggan 30-33)

(2) SP21, dalam keterangannya, mengesahkan kewujudan premis bersebelahan premis FG Autoparts, iaitu premis Soon Heng Concrete & Trading Sdn Bhd ('Soon Heng'), yang juga terlibat dalam kerja-kerja pembasuhan culvert dengan menggunakan solvent. Malahan alur air di hadapan premis Soon Heng bersambung dengan premis FG Autoparts. Walau bagaimanapun, premis Soon Heng hanya disiasat sembilan hari selepas kejadian. Kelewatan ini menimbulkan keraguan yang amat ketara. Malahan, terdapat keraguan yang ketara terhadap sampel-sampel yang diambil untuk membuktikan kandungan bahan berbahaya berpunca

dari premis FG Autoparts Oleh itu, pihak pendakwaan gagal membuktikan bahawa bahan berbahaya tersebut mengalir dari premis FG Autoparts melalui alur air dan memasuki Sungai Gong. (perenggan 34, 35 & 37)

(3) Ujian atau screening berkaitan indeks/parameter kualiti air amat penting untuk menentukan status kualiti air untuk membolehkan keputusan dibuat sama ada benar air tersebut tidak lagi boleh digunakan untuk tujuan asal. Laporan-laporan kimia gagal menyatakan atau menunjukkan isipadu atau jumlah 'waste oil' yang terkandung dalam bahan atau sampel yang dibuat analisis untuk menentukan atau mengenal pasti sama ada sampel-sampel yang diambil telah mengganggu gugat indeks/parameter kualiti air. Oleh itu, laporan-laporan kimia tersebut tidak konklusif atau tidak mencukupi untuk tujuan pembuktian pertuduhan kedua. (perenggan 40 & 42)

(4) Pihak pendakwaan juga gagal membuktikan wujudnya kerja-kerja pembersihan mesin tersebut yang dijalankan pada tarikh-tarikh seperti dalam kedua-dua pertuduhan, iaitu 17 hingga 19 Oktober 2020. Simulasi yang dijalankan juga tidak menggambarkan kejadian sebenar kerana jumlah air yang dilepaskan dalam simulasi adalah terlalu 'excessive', sedangkan tiada keterangan atau bukti yang menunjukkan bahawa jumlah air yang sama telah digunakan oleh responden-responden untuk melepaskan atau membuang bahan berbahaya ke Sungai Gong. Ini ditambah lagi dengan data meteorologi bahawa tiada hujan pada tarikh-tarikh material tersebut. (perenggan 45, 47 & 48)

(5) Terdapat keraguan tentang masa sebenar kebocoran peralatan 'waterjet' berlaku. Keterangan saksi ('SP18'), iaitu pembantu kemahiran mekanikal JKR, menunjukkan bahawa pemeriksaan 'waterjet' hanya dibuat 20 hari selepas 'waterjet' itu dirampas. Oleh itu, SP18 tiada pengetahuan tentang masa sebenar kebocoran pada 'waterjet' tersebut. SP18 juga tidak berada di tempat dan pada masa rampasan untuk menyatakan pemerhatiannya tentang keadaan 'waterjet' semasa rampasan. Malahan, pegawai polis yang membuat rampasan 'waterjet' juga tidak dpanggil sebagai saksi untuk menjelaskan keadaan 'waterjet' semasa rampasan. Jika pun ada kebocoran pada waterjet itu, pihak pendakwaan masih gagal membuktikan kuantiti minyak diesel yang menitik akibat kebocoran 'waterjet' itu sehingga membolehkan ia mengalir dari premis FG Autoparts memasuki Sungai Gong. (perenggan 50-52)

(6) Tiada keterangan dalam kes pendakwaan yang menunjukkan dengan jelas aliran alur air dari luar premis FG Autoparts hingga ke Sungai Gong. Oleh itu, tidak wujud alasan bermerit untuk mahkamah mengganggu dapatan dan keputusan HMS. (perenggan 53 & 55)

Kes-kes yang dirujuk:
Amri Ibrahim & Anor v. PP [2017] 1 CLJ 617 FC ***(dirujuk)***
Loh Kah Loon v. PP [2011] 5 CLJ 345 FC ***(dirujuk)***
Malaysian Vermicelli Manufacturers (Melaka) Sdn Bhd v. PP [2001] 7 CLJ 74 HC ***(dirujuk)***

Perundangan yang dirujuk:
Criminal Procedure Code, s. 316
Environmental Quality Act 1974, s. 25(1), (3)
Penal Code, ss. 34, 430

Bagi pihak perayu - Tengku Intan Suraya Tengku Ismail; TPR
Bagi pihak responden - Jahaberdeen Mohamed Yunoos, Muhammad Nor Izzat Nordin, Muhammad Danish Abdul Rashid & Muhammad Sufyan Wafi Mohd Zainal; T/n Jahaberdeen & Co

[Nota Pengarang: Rayuan dari Mahkamah Sesyen, Selayang; Kes No: BD-62ES-2-11-2020.]

Dilaporkan oleh S Barathi

PENGHAKIMAN

Hasbullah Adam H:

Pendahuluan

[1] Kes ini merupakan rayuan oleh pendakwa raya ("perayu") yang tidak berpuas hati dengan keseluruhan keputusan Hakim Mahkamah Selayang yang telah melepas dan membebaskan Chai Kin Sang ("responden 1") dan Chai Wern Teik ("responden 2") (atau secara kolektif dirujuk sebagai "responden-responden") di akhir kes pendakwaan bagi dua pertuduhan kesalahan iaitu:

(i) kesalahan di bawah s. 430 Kanun Keseksaan (Akta 574) dan dibaca bersama s. 34 Kanun Keseksaan dan boleh dihukum di bawah peruntukan s. 430 Kanun Keseksaan; dan

(ii) kesalahan di bawah s. 25(1) Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974 (Akta 127) dan dibaca bersama s. 34 Kanun Keseksaan dan boleh dihukum di bawah s. 25(3) Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974.

[2] Mahkamah ini telah mendengar rayuan ini pada 9 November 2023 dan seterusnya memutuskan bahawa rayuan perayu ditolak. Oleh yang demikian, keputusan atau perintah pelepasan dan pembebasan responden-responden oleh Hakim Mahkamah Sesyen Selayang ("HMS") tersebut dikekalkan.

[3] Perayu yang tidak berpuas hati dengan keputusan mahkamah ini telah memfailkan notis rayuan ke Mahkamah Rayuan Malaysia bertarikh 22 November 2023.

A **Pertuduhan**

[4] Pertuduhan-pertuduhan ke atas responden-responden adalah seperti berikut:

Pertuduhan Pertama:

B Bahawa kamu di antara 17 hingga 19 haribulan Oktober 2020 di premis FG Autoparts Sdn Bhd beralamat di Lot 16273, Jalan Sungai Bakau-Batu Arang, Rawang dalam Daerah Gombak, dalam Negeri Selangor Darul Ehsan, dengan niat bersama telah melakukan khianat dengan menyebabkan bahan buang yang mengandungi bahan berbahaya daripada premis FG Autoparts Sdn. Bhd. dilupuskan ke dalam alur air yang mana C akan mengalir ke dalam Sungai Gong, Rawang dengan mengetahui bahawa ia mungkin akan menyebabkan susut bekalan air bagi maksud minuman manusia dan dengan itu kamu telah melakukan kesalahan di bawah s. 430 Kanun Keseksaan (Akta 574) dan dibaca bersama-sama s. 34 Kanun Keseksaan dan boleh dihukum di bawah peruntukan s. 430 D Kanun Keseksaan.

Pertuduhan Kedua:

Bahawa kamu di antara 17 hingga 19 haribulan Oktober 2020 di premis FG Autoparts Sdn. Bhd. beralamat di Lot 16273, Jalan Sungai Bakau-Batu Arang, Rawang dalam Daerah Gombak, dalam Negeri Selangor E Darul Ehsan, dengan niat bersama telah melepaskan bahan buangan yang mengandungi bahan berbahaya daripada premis FG Autoparts Sdn. Bhd. ke dalam alur air yang mana akan mengalir ke dalam Sungai Gong, Rawang tanpa lesen. Oleh itu kamu semua telah melakukan satu 25(1) Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974 [Akta 127] dan dibaca bersama s. 34 Kanun Keseksaan dan boleh dihukum di bawah s. 25(3) Akta Kualiti F Alam Sekeliling 1974.

Ringkasan Fakta Kes Pendakwaan

[5] Aden bin Taib (SP3) yang bekerja sebagai Penolong Naib Presiden 2, Pengurusan Air Selangor menyatakan bahawa pada 19 Oktober 2020 jam lebih kurang 12.38 pagi beliau telah menerima laporan daripada Pengurus G Wilayah Utara A mengenai bau abnormal yang dikesan pada sumber air mentah di Sungai Selangor. SP3 telah membuat laporan polis iaitu Rawang Report No. 011077/20 bertarikh 20 Oktober 2020 (eksh. P32) memohon siasatan pihak polis.

H **[6]** Pasukan Khas Lembangan dan Alur Air ("PAKAR") telah memaklumkan kepada pihak Lembaga Urus Air Selangor ("LUAS") dan pihak berkuasa yang lain berkenaan dengan insiden tersebut. Pada 19 Oktober 2020 jam 0030 pagi, Loji Rawatan Air ("LRA") Rantau Panjang terpaksa dihenti tugas dan diikuti dengan jam 2 pagi apabila LRA SSP1, SSP2 I dan SSP3 juga terpaksa dihentikan tugas apabila kadar bau dikesan pada paras. 3 Treshold Odour Number ("TON"). Menurut SP3 dalam reportnya menyatakan bahawa hasil siasatan PAKAR, bau yang dikesan berakhir di alur Sungai Gong yang berkoordinat 3.308856, 101.541967.

[7] Pakar yang terdiri daripada tiga pasukan iaitu pasukan A diketuai oleh SP3, pasukan B diketuai oleh Muhammad Nassir bin Mohd Yassin (SP6) dan pasukan C yang diketuai oleh Mohamad Syafiq bin Samsuri (SP5) telah diarahkan untuk membuat siasatan berkenaan insiden tersebut. Pada jam 12.00 tengahari, ujian bau telah dibuat di luar premis FG Autoparts Sdn Bhd dan mendapati ada bau solvent dan kesan minyak hitam kehijauan. Sampel telah diambil dalam botol plastik mengandungi satu liter air dan botol kaca mengandungi 500 ml bertulis Doosan WDG Resources Sdn Bhd.

[8] ASP Nuur Fahmy bin Abu Samah yang merupakan Pegawai Penyiasat (SP21) bersama pasukannya telah pergi ke tempat kejadian tersebut iaitu FG Autoparts Sdn Bhd yang beralamat di Lot 16273, Jalan Sungai Bakau-Batu Arang, Rawang ("Premis FG Autoparts") yang merupakan sebuah kilang membaiki dan menjual jentera berat (baru dan terpakai). Insp Nor Aznida binti Aladdin (SP13) yang merupakan Pegawai Forensik IPK Selangor telah mengambil tujuh sampel seperti berikut:

(i) satu botol berisi sampel cecair/bahan kimia dari sebuah enjin lori yang diubahsuai menjadi waterjet (tandaan F1);

(ii) satu botol berisi sampel tanah di lantai simen di premis FG Autoparts (tandaan F2);

(iii) satu botol berisi sampel tanah daripada dalam sebuah tong drum (tandaan F3);

(iv) satu botol berisi sampel cecair diambil dari dalam sebuah tangki air (tandaan F4);

(v) satu botol berisi sampel cecair yang diambil dari laluan longkang/alur air (tandaan F5);

(vi) satu botol berisi sampel cecair yang diambil dari takungan minyak/air (tandaan F6); dan

(vii) satu botol berisi sampel cecair yang diambil dari alur air/longkang di luar pagar Premis FG Autoparts (tandaan F7).

[9] Manakala, pihak PAKAR dalam siasatannya juga telah mengambil 14 sampel air seperti berikut:

(i) dua botol sampel air bertulis C18 Sungai Kundang (tandaan F8-F8A);

(ii) dua botol sampel air bertulis Dosan WDG Resources (tandaan F9-F9A);

(iii) dua botol sampel air bertulis Inlet Kolam JPS (Taman Bayu Permai) (tandaan F10-F10A);

(iv) dua botol sampel air bertulis Intake Rantau Panjang (tandaan F11-F11A);

(v) dua botol sampel air bertulis C22 (tandaan F12-F12A);

A (vi) dua botol sampel air bertulis SSP2 intake (tandaan F13-F13A); dan

(vii) dua botol sampel air bertulis C14 (tandaan F14-F14A).

[10] Pada 22 Oktober 2020, SP21 telah menghantar kesemua sampel tersebut (tandaan F1 hingga F14A) ke Jabatan Kimia Malaysia di Petaling
B Jaya bagi tujuan analisis.

[11] Sementara itu, proses simulasi berkaitan saliran alur air telah dijalankan pada 23 Oktober 2020 bertujuan bagi menentukan arah aliran air melalui alur air dari dalam premis FG Autoparts hingga ke laluan alur air Sungai Gong, Rawang di mana sejumlah 12,000 liter air telah digunakan bagi
C kedua-dua takungan air yang dibina.

[12] SP21 juga telah menerima tujuh sampel air yang diambil oleh pihak Air Selangor ketika proses simulasi tersebut (tandaan F15 hingga F21) dan satu botol plastik bertulis Rose Layang (tandaan F22) yang mana juga telah dihantar kepada Jabatan Kimia Malaysia untuk dianalisa.
D

[13] Jivanthiran a/l Myilravanam, ahli kimia (SP15) telah menjalankan pemeriksaan dan menganalisis kesemua sampel yang telah dikemukakan dan menyediakan tiga laporan kimia seperti berikut:

(i) laporan kimia No. Makmal: B(AS)02101/20 bagi sampel dengan
E tandaan F1 hingga F7 (eks. P65);

(ii) laporan kimia No. Makmal: B(AS)02102/20 bagi sampel dengan tandaan F8 hingga F14A (eks. P66); dan

(iii) laporan kimia No. Makmal: B(AS)02103/20 bagi sampel dengan
F tandaan F15 hingga F22 (eks. P67].

[14] Responden 1 (yang merupakan pengarah syarikat) telah ditangkap pada 21 Oktober 2020 seperti mana dalam laporan tangkap Rawang Report No. 011108/20 (eks. P100). Manakala, responden 2 pula ditangkap pada hari yang sama kemudiannya seperti mana dalam laporan tangkap Selayang
G Report No. 022948/20 (eks. P102).

Dapatan HMS Di Akhir Kes Pendakwaan

[15] HMS yang bijaksana telah mengarahkan dirinya membuat penilaian maksimum berasaskan kepada keterangan yang telah dikemukakan oleh
H pihak pendakwaan bagi membuktikan elemen kesalahan-kesalahan tersebut.

[16] Berdasarkan kepada pertuduhan-pertuduhan tersebut, HMS berpendapat bahawa satu elemen asas yang terpenting yang hendaklah dibuktikan oleh pihak pendakwaan adalah bahawa bahan berbahaya yang dibuang/dilepaskan oleh responden-responden hendaklah mengalir dari
I premis FG Autoparts Sdn Bhd melalui alur air dan masuk ke Sungai Gong. Sekiranya elemen ini sahaja pun tidak berjaya dibuktikan oleh pihak

pendakwaan, maka tiada kes *prima facie* yang telah berjaya dibuktikan oleh pihak pendakwaan, tidak kiralah sama ada elemen-elemen lain berjaya dibuktikan.

[17] Bagi maksud penentuan bagi penentuan elemen asas ini, HMS telah meneliti keterangan-keterangan yang dikemukakan oleh saksi-saksi pendakwaan, terutamanya SP11 dan SP14, bersama dengan dokumen-dokumen yang diterima sebagai ekshibit-ekshibit. Dua persoalan yang dibangkitkan oleh HMS tersebut adalah seperti berikut:

(i) adakah terdapat apa-apa keterangan terus (direct evidence) yang menunjukkan responden-responden membuang/melepaskan bahan berbahaya dari premis FG Autoparts Sdn Bhd ke dalam alur air? dan

(ii) adakah terdapat apa-apa keterangan terus (direct evidence) yang menunjukkan bahan berbahaya tersebut mengalir dari alur air dan masuk ke Sungai Gong?

[18] Adalah dapatan HMS tersebut bahawa tiada apa-apa keterangan kredibel yang menunjukkan responden-responden membuang/melepaskan bahan berbahaya daripada premis FG Autoparts ke dalam alur air. Malahan, berdasarkan keterangan saksi-saksi pendakwaan sendiri iaitu SP19 dan SP20 (kedua mereka merupakan pekerja syarikat FG Autoparts Sdn Bhd) menyatakan bahawa responden-responden tidak pernah membuang/melepaskan bahan berbahaya dari premis FG Autoparts Sdn Bhd ke dalam alur air.

[19] Adalah dapatan oleh HMS terhadap perkara di atas berdasarkan perkara yang berikut:

(i) kedua orang pekerja responden-responden yang biasanya menjalankan kerja-kerja pembersihan mesin telah pun meninggal dunia dan tidak dapat dipanggil memberi keterangan;

(ii) sekiranya ada pun apa-apa kerja pembersihan mesin yang dijalankan di premis FG Autoparts, ia tidak dijalankan pada 17 hingga 19 Oktober 2020;

(iii) responden-responden mempunyai mekanisme untuk menapis kekotoran yang berpunca dari air bagi kerja-kerja permbersihan mesin yang kemudiannya disimpan dalam tong dalam tong di premis FG Autoparts dan bukannya dialirkan melalui longkang dan memasuki ke Sungai Gong; dan

(iv) sekiranya kes pendakwaan adalah bahawa bahan buangan yang mengandungi bahan berbahaya daripada premis FG Autoparts dilupuskan ke dalam alur air yang mengalir ke dalam Sungai Gong adalah berpunca dari air bersama kekotoran yang dihasilkan daripada kerja-kerja pembersihan mesin-mesin di premis FG Autoparts oleh pekerja-pekerja responden, ia jelas bercanggah dengan keterangan SP21

A sendiri yang mensyaki terdapat kebocoran peralatan waterjet yang telah diubahsuai dan kesan tumpahan minyak jentera berat yang kemudiannya mengalir ke alur air hingga ke alur Sungai Gong.

[20] HMS juga membuat dapatan bahawa proses simulasi pencemaran air Sungai Gong yang dijalankan oleh SP14 bersama sembilan anggota yang lain
B pada 23 Oktober 2020 juga telah gagal mencapai objektifnya kerana air sebanyak 6,000 liter yang dialirkan daripada takungan air pertama dalam premis FG Autoparts tidak pun mengalir masuk ke Sungai Gong tetapi terhenti di alur air di luar premis FG Autoparts.

C **[21]** HMS juga berpandangan sekiranya simulasi tersebut berjaya menunjukkan arah aliran air dari premis FG Autoparts ke dalam Sungai Gong, ia masih tidak menjadikan keterangan yang kredibel untuk membuktikan bahawa responden-responden yang membuang atau melepaskan bahan berbahaya tersebut ke dalam alur air.

D **[22]** Di akhir kes pendakwaan, HMS yang bijaksana telah mendapati bahawa keterangan-keterangan saksi pendakwaan adalah tidak mencukupi bagi membuktikan elemen-elemen pertuduhan. Berdasarkan penilaian maksimum ke atas keterangan-keterangan yang dikemukakan, HMS mendapati bahawa pihak pendakwaan telah gagal membuktikan suatu kes
E *prima facie* terhadap responden-responden ke atas kedua-dua pertuduhan tersebut. Oleh yang demikian, HMS telah memerintahkan supaya responden-responden dilepas dan dibebaskan tanpa dipanggil membela diri.

Prinsip Undang-Undang Di Peringkat Rayuan

F **[23]** Mahkamah ini dalam mendengar rayuan ini berpandukan kepada prinsip undang-undang yang mantap di mana mahkamah di peringkat rayuan seharusnya mengambil pendirian untuk tidak mengganggu keputusan yang telah dibuat oleh mahkamah perbicaraan melainkan ternyata keputusan tersebut mempunyai salah arah dan tidak menurut undang-undang ini.

G **[24]** Dalam kes *Amri Ibrahim & Anor v. PP* [2017] 1 CLJ 617, Mahkamah Persekutuan telah menyatakan yang berikut:

> [51] It is trite law that the view of the trial judge as to the credibility of a witness must be given proper weight and consideration. **An appellate court should be slow in disturbing such finding of fact arrived at by the trial judge**, who had the advantage of seeing and hearing the witness,
H **unless there were substantial and compelling reasons** for disagreeing.
> (penekanan ditambah)

[25] Berpandukan kepada prinsip undang-undang mantap tersebut, mahkamah ini telah meneliti dan mempertimbangkan alasan dan merit rayuan ini serta bukannya semata-mata atas alasan bahawa mahkamah ini
I mempunyai pandangan dan dapatan yang berbeza.

[26] Oleh yang demikian, mahkamah ini telah meneliti keseluruhan rekod rayuan yang ada dan mempertimbangkan alasan-alasan bagi rayuan ini.

Analisis Dan Dapatan Mahkamah Ini

Elemen Bahawa Responden-responden Yang Melakukan Perbuatan Kesalahan

[27] Mahkamah ini telah meneliti semula kedua-dua pertuduhan dalam kes ini dan mendapati bahawa responden-responden telah didakwa dengan niat bersama atas kapasiti peribadi mereka masing-masing. Ini berbeza sekiranya sebuah badan korporat atau syarikat yang didakwa atau dituduh.

[28] Oleh yang demikian, adalah menjadi tanggungjawab pihak pendakwaan bagi membuktikan bahawa responden-responden dengan niat bersama telah menyebabkan khianat dengan menyebabkan pelepasan bahan berbahaya tersebut ke dalam Sungai Gong (bagi pertuduhan pertama) atau telah melepaskan bahan berbahaya daripada premis FG Autoparts ke dalam alur air yang mengalir ke dalam Sungai Gong (bagi pertuduhan kedua).

Bahan Berbahaya Yang Mengalir Dari Premis FG Autoparts Melalui Alur Air Dan Memasuki Ke Sungai Gong

[29] Perayu telah menghujahkan bahawa sampel yang bertanda F9 dan F9A yang diambil oleh pasukan SP5 daripada dalam parit di hadapan Premis FG Autoparts telah disahkan oleh SP15 mengandungi minyak mineral menunjukkan profil waste oil. SP15 dalam laporan kimia (eks. P66) menyatakan bahawa waste oil adalah campuran heavy oil dan light fuel oil yang mana keduanya adalah bahan berbahaya yang akan menjejaskan parameter kualiti air.

[30] Walau bagaimanapun, telah timbul keraguan sama ada sampel-sampel yang diambil tersebut adalah merupakan sampel yang sama yang telah diterima untuk dibuat analisis oleh SP15. Berdasarkan pernyataan bertulis saksi, PSP15 menyatakan bahawa sampel-sampel yang diterima bermeterai '*Justice Via Forensics*'. Namun apabila dirujuk kepada barang kes tersebut dalam mahkamah (eksh. P71, P71A, P72, P72A, P73, P73A, P74, P74A, P75, P76, P77, P78, P79, P80, P81, P82, P83, P84, P85, P86, P87 dan P88), SP15 telah bersetuju bahawa barang kes yang dimaksudkan tersebut tidak mempunyai meterai *Justice Via Forensics*'.

[31] Tambahan pula, sampel-sampel bertanda F9 dan F9A serta bertulis Dosan WDG Resources tersebut di ambil dari luar premis FG Autoparts.

[32] Dalam kes *Loh Kah Loon v. PP* [2011] 5 CLJ 345; [2011] 4 MLJ 260, Mahkamah Persekutuan telah memutuskan bahawa segala ekshibit yang ditemui oleh pihak polis haruslah sama dengan ekshibit yang diserah dan diperiksa oleh ahli kimia serta ekshibit yang sama dibawa ke hadapan mahkamah:

A [17] It can be seen from the above that there was no break in the chain of evidence regarding exhibits. The identity of the exhs was well established. Thus, on the facts of this case, the difference in the weight of the exhibits as found by the police and the chemist, by itself cannot be said to have created doubt as to the identity of the exhibits. **The real question is whether the exhibits recovered by the police is the same exhibits sent to and examined by the chemist and subsequently produced in court as evidence**. We have no doubt that it was the same exhibits.
B (penekanan ditambah)

[33] Oleh yang demikian, ketidaksepadanan sampel-sampel yang dianalisa oleh SP15 dan sampel-sampel yang dikemukakan dalam mahkamah telah
C menimbulkan keraguan yang munasabah.

Kewujudan Syarikat Soon Heng Concrete & Trading Sdn Bhd Di Sebelah Premis FG Autoparts

[34] SP21 yang menyiasat kes ini telah mengesahkan dalam keterangannya
D tentang kewujudan premis bersebelahan premis FG Autoparts iaitu premis syarikat Soon Heng Concrete & Trading Sdn Bhd yang juga terlibat dalam kerja pembasuhan culvert dengan menggunakan solvent. Tambahan lagi, SP21 juga menyatakan bahawa alur air di hadapan premis syarikat Soon Heng Concrete & Trading Sdn Bhd adalah bersambung dengan premis
E syarikat FG Autoparts Sdn Bhd.

[35] Walau bagaimanapun, SP21 hanya pergi menyiasat ke premis syarikat Soon Heng Concrete & Trading Sdn Bhd tersebut pada 27 Oktober 2020. Kelewatan sembilan hari selepas kejadian (19 Oktober 2020) untuk SP21 melakukan siasatan ke atas premis bersebelahan tersebut telah menimbulkan
F keraguan yang amat ketara kerana syarikat Soon Heng Concrete & Trading Sdn Bhd juga terlibat dalam pembasuhan culvert yang menggunakan bahan solvent.

[36] Malahan menurut Mohd Sayuti bin Shafie, pengurus projek Ehsan Sdn Bhd (SP11) dalam keterangannya mengatakan bahawa laluan longkang adalah
G bermula daripada premis syarikat Soon Heng Concrete & Trading Sdn Bhd dan menghala ke hadapan premis FG Autoparts Sdn Bhd. Ini bermaksud sebarang aliran air yang keluar dari premis Soon Heng Concrete & Trading Sdn Bhd akan melalui parit yang berada di hadapan premis FG Autoparts Sdn Bhd juga. Menurut SP11 lagi, kerja-kerja pembinaan yang diuruskannya
H juga telah menggunakan jentera-jentera seperti excavator, backhoe, compactor, backpusher dan lori.

[37] Oleh yang demikian, mahkamah ini bersetuju dengan dapatan HMS bahawa pihak pendakwaan telah gagal membuktikan bahawa bahan berbahaya tersebut mengalir daripada premis FG Autopart melalui alur air
I dan memasuki Sungai Gong. Malahan terdapat keraguan yang ketara terhadap sampel-sampel yang diambil dalam siasatan kes ini untuk membuktikan kandungan bahan berbahaya yang berpunca daripada premis FG Autoparts.

Laporan Kimia Yang Tidak konklusif

[38] Menurut laporan kimia yang disediakan oleh SP15 iaitu Laporan Kimia No. B(AS)02101/20 (eksh. P65) dan Laporan Kimia No. B(AS)02102/20 (eksh. P66) ada menyebut tentang kewujudan waste oil dan light fuel oil dalam sampel-sampel yang dibuat analisis (eksh. F1 hingga F14A). Waste oil adalah campuran heavy oil (minyak pelincir) dan light fuel oil (minyak mineral berasaskan petroleum seperti petrol dan diesel).

[39] Bagi maksud air minuman manusia yang berkaitan dengan pertuduhan pertama, pihak pendakwaan telah merujuk kepada National Standard for drinking water quality yang dikeluarkan oleh Kementerian Kesihatan Malaysia (ekshs. P37). Adalah jelas pemahaman daripada eksh. P37 tentang standard air minuman manusia bahawa "It must have pleasant to drink and free from all harmful organisms, chemical substances and radionuclides in amounts, which could constitute a hazard to the health of the consumer".

[40] Manakala, pihak responden dalam penghujahannya telah merujuk kepada National Water Quality Standards for Malaysia yang dikeluarkan oleh Jabatan Alam Sekitar (JAS). Mahkamah ini berpandangan ia relevan kepada pertuduhan kedua dalam kes ini. Laporan-laporan kimia tersebut gagal menyatakan atau menunjukkan isipadu atau jumlah waste oil yang terkandung dalam bahan atau sampel yang dibuat analisis tersebut bagi menentukan atau mengenal pasti sama ada sampel-sampel yang diambil telah mengganggu gugat indeks/parameter kualiti air atau tidak. Ujian atau screening berkaitan indeks/parameter kualiti air adalah amat penting bagi menentukan status kualiti air bagi membolehkan keputusan sama ada benar air tersebut tidak lagi boleh digunakan bagi tujuan asal.

[41] Dalam kes *Malaysian Vermicelli Manufacturers (Melaka) Sdn Bhd v. PP* [2001] 7 CLJ 74, Hakim Ahmad Maarop (semasa di Mahkamah Tinggi) memutuskan kes dengan merujuk kepada indeks/parameter kualiti air mengikut garis panduan yang dikeluarkan oleh Jabatan Alam Sekitar:

> The **parameter limits of effulents to be discharged** into inland waters are specified in the Third Schedule to the Regulations. Apart from s. 51 of the EQA, the Minister is also empowered to specify such acceptable conditions for the discharge of environmentally hazardous substances, pollutants or wastes into any area, segment or element of the environment pursuant to the provisions under s. 21 of the EQA ...
>
> (penekanan ditambah)

[42] SP15 sendiri telah memberi keterangan bahawa beliau gagal melakukan sebarang ujian ataupun screening berkaitan indeks/parameter kualiti air. Oleh itu, mahkamah ini hanya dapat bersetuju bahawa laporan-laporan kima tersebut adalah tidak konklusif atau tidak mencukupi (not sufficient) untuk tujuan pembuktian bagi pertuduhan kedua.

Kegagalan Membuktikan Aktiviti Mencuci Mesin Dan Jentera Berat Di Premis FG Autoparts Pada 17 Hingga 19 Oktober 2020

[43] Berdasarkan kepada keterangan pekerja-pekerja FG Autoparts Sdn Bhd iaitu Aung Zaw Min (SP19) dan Lamcihanne Tek Narayan (SP20) mengatakan bahawa dua orang individu yang biasa melakukan aktiviti mencuci mesin dan jentera berat di premis FG Autoparts adalah pekerja bernama Lau Min dan Primbahadur. Walau bagaimanapun, Lau Min atau Primbahadur tidak dapat dipanggil memberi keterangan bagi mengesahkannya kerana kedua mereka telah meninggal dunia.

[44] Selain daripada kegagalan membuktikan individu yang menjalankan kerja-kerja pembersihan mesin dengan menggunakan bahan yang mengandungi bahan berbahaya, pihak pendakwaan juga telah gagal membuktikan wujudnya kerja-kerja pembersihan mesin tersebut yang dijalankan pada tarikh-tarikh seperti dalam kedua-dua pertuduhan iaitu pada 17 hingga 19 Oktober 2020.

[45] Sebaliknya melalui keterangan daripada SP19 dan SP20 mengatakan bahawa kerja-kerja pencucian dan pembasuhan telah dilakukan dengan cermat di hadapan sebuah penapis air kotor/oil filter yang dibina dalam premis FG Autoparts. Ini dapat dilihat daripada gambar-gambar tempat basuhan (eks. P3 (1 hingga 11)) dan gambar-gambar premis (eks. P27 (1 hingga 45)) yang mana telah dijelaskan oleh SP19 dan SP20 dalam keterangan mereka.

Proses Simulasi Yang Gagal Dan Cacat

[46] Perayu dalam hujahannya telah mengatakan bahawa proses simulasi yang dilakukan oleh SP14 adalah bagi mengukuhkan dakwaan bahawa aliran air yang keluar dari premis FG Autoparts telah mengalir masuk ke Sungai Gong.

[47] Pihak pendakwaan telah mengemukakan data meteorologi daripada Jabatan Meteorologi Malaysia bertarikh 2 November 2020 (eksh. P105). Berdasarkan data hourly rainfall duration and amount dalam P105 tersebut mendapati tiada hujan yang dilaporkan pada 17 hingga 19 Oktober 2020 setakat masa sampel diambil jam 18.45 petang pada 19 Oktober 2020.

[48] Simulasi yang dijalankan oleh SP14 hanyalah merupakan lakon semula. Simulasi yang telah dijalankan tidak menggambarkan keadaan sebenar pada masa kejadian kerana jumlah air yang dilepaskan adalah terlalu excessive iaitu 6,000 liter pada takungan air pertama dan 6,000 liter lagi pada takungan air kedua menjadikan jumlah air yang dilepaskan adalah sebanyak 12,000 liter air bagi membolehkan air tersebut mengalir masuk ke Sungai Gong. Sedangkan tiada keterangan atau bukti yang boleh menunjukkan bahawa pada tarikh-tarikh yang material, sebanyak 12,000 liter air juga telah digunakan oleh responden-responden untuk melepaskan atau membuang bahan berbahaya ke Sungai Gong. Apatah lagi jika diambil kira tiada hujan yang turun berdasarkan eks. P105 pada tarikh-tarikh yang material.

Bahan Berbahaya Tersebut Daripada Tumpahan Minyak Jentera Berat Yang Berpunca Daripada Peralatan Waterjet Yang Bocor

[49] Perayu telah menghujahkan pula bahawa HMS telah terkhilaf apabila tidak mengambil kira bahawa terdapat rampasan sebuah enjin motorlori jenama HICOM yang telah diubah suai menjadi mesin tembak air waterjet yang mana berdasarkan keterangan SP17 dan SP18 mengesahkan terdapat kebocoran peralatan waterjet tersebut. Rampasan enjin motorlori jenama HICOM yang diubah suai menjadi mesin tembak air/waterjet tersebut dinyatakan dalam borang penyerahan barang-barang kes daripada ASP Norazman bin Zakaria kepada SP21 bertarikh 21 Oktober 2020 (eksh. P101). Oleh itu, perayu menghujahkan juga bahawa bahan berbahaya yang mengalir dari premis FG Autoparts tersebut dan memasuki ke Sungai Gong adalah akibat daripada tumpahan minyak jentera berat yang berpunca daripada peralatan waterjet yang bocor.

[50] Walau bagaimanapun, terdapat keraguan tentang masa sebenar kebocoran peralatan waterjet itu berlaku. Menurut saksi S Murugan (pembantu kemahiran mekanikal JKR) (SP18) dalam keterangannya, pemeriksaan pada waterjet tersebut hanya dilakukan pada 10 November 2020 iaitu 20 hari selepas waterjet tersebut dirampas iaitu pada 21 Oktober 2020. Oleh yang demikian, memandangkan pemeriksaan ke atas waterjet tersebut hanya dilakukan pada 10 November 2020, SP18 tidak mempunyai pengetahuan masa sebenar kebocoran waterjet itu berlaku. Lebih-lebih lagi SP18 tidak berada di tempat dan pada masa rampasan untuk menyatakan pemerhatiannya ke atas keadaan waterjet semasa rampasan.

[51] Selain itu, pegawai polis yang membuat rampasan waterjet tersebut pada 10 November 2020 iaitu ASP Norazman bin Zakaria tidak juga dipanggil sebagai saksi untuk menjelaskan keadaan waterjet semasa rampasan.

[52] Secara alternatifnya, sekiranya ada kebocoran pada waterjet tersebut, pihak pendakwaan masih gagal untuk membuktikan kuantiti minyak diesel yang menitik akibat kebocoran waterjet tersebut sehingga membolehkan ia mengalir dari premis FG Autoparts memasuki Sungai Gong. Tambahan pula, berdasarkan data dalam taburan hujan pada eks. P105 tidak menunjukkan hujan sepanjang 17 hingga 19 Oktober 2020 untuk menyokong pengaliran bahan berbahaya akibat tumpahan minyak jentera itu memasuki Sungai Gong.

Tiada Sebarang Alur Air Yang Jelas Di Dadapan Premis FG Autoparts

[53] Mahkamah ini juga bersetuju dengan hujahan responden-responden bahawa tiada keterangan dalam kes pendakwaan yang dapat menunjukkan dengan jelas aliran alur air daripada luar premis FG Autoparts hingga ke Sungai Gong.

A **[54]** Melalui surat daripada Majlis Perbandaran Selayang bertarikh 3 November 2020 (eks. P97), Jurutera Majlis Perbandaran telah menyatakan bahawa tiada rekod berkaitan pelan peta aliran longkang/salur air dari premis kejadian ke Sungai Gong.

Keputusan

B

[55] Setelah meneliti rekod rayuan dan mendengar serta mempertimbangkan penghujahan bertulis serta penghujahan lisan pihak perayu dan pihak responden, mahkamah ini berpuas hati dan mendapati tidak wujud alasan yang bermerit bagi mahkamah ini mengganggu gugat dapatan dan keputusan HMS berkenaan (no sufficient ground for interfering) menurut s. 316 Kanun Tatacara Jenayah. Keputusan HMS yang mendapati bahawa pihak pendakwaan (atau sebagai perayu dalam kes ini) telah gagal membuktikan suatu kes *prima facie* terhadap responden-responden adalah tepat dan wajar.

C

[56] Oleh yang demikian, mahkamah ini telah memutuskan bahawa rayuan Pendakwa Raya terhadap keputusan HMS yang bijaksana tersebut adalah ditolak. Justeru, perintah pelepasan dan pembebasan

D

E

F

G

H

I